

**BỘ GIÁO DỤC VÀ ĐÀO TẠO
TRƯỜNG ĐẠI HỌC SƯ PHẠM NGHỆ THUẬT TRUNG ƯƠNG**

TỔNG VĂN HỮU

**DAY HỌC SÁO TRÚC CHO HỌC SINH
TRƯỜNG TRUNG CẤP VĂN HOÁ, THỂ THAO
VÀ DU LỊCH BẮC GIANG**

**TÓM TẮT LUẬN VĂN THẠC SĨ
LÝ LUẬN VÀ PHƯƠNG PHÁP DAY HỌC ÂM NHẠC**

Khoá: 15 (2020 – 2022)

Hà Nội, 2023

**CÔNG TRÌNH ĐÃ ĐƯỢC HOÀN THÀNH
TẠI TRƯỜNG ĐẠI HỌC SƯ PHẠM NGHỆ THUẬT TW**

Người hướng dẫn khoa học: PGS. TS Kiều Trung Sơn

Phản biện 1: PGS.TS Lê Văn Toàn

Phản biện 2: PGS.TS Trần Hoàng Tiến

Luận văn được bảo vệ trước Hội đồng chấm luận văn thạc sĩ
tại trường ĐHSP Nghệ thuật Trung ương
Vào 15h 30' ngày 26 tháng 11 năm 2022

Có thể tìm hiểu luận văn tại:

Thư viện Trường ĐHSP Nghệ thuật Trung ương

MỞ ĐẦU

1. Lý do chọn đề tài

Bắc Giang là một tỉnh nằm trong vùng trung du và miền núi Bắc Bộ, được bồi đắp phù sa màu mỡ bởi các con sông lớn như sông Cầu, sông Thương, sông Lục Nam, là một địa phương khá phong phú về mặt địa lý, cư dân và các loại hình lao động sản xuất. Chính vì sự đa dạng về địa lý, cư dân, loại hình sản xuất mà nơi đây hình thành nên nhiều phong tục tập quán hết sức đa dạng phong phú, trong đó mỗi một dân tộc, mỗi một vùng miền trong tỉnh lại có bản sắc văn hoá độc đáo riêng. Bắc Giang có nhiều thể loại âm nhạc truyền thống lâu đời như: hát Chèo, hát Ca Trù, hát Then, hát Sinh Ca... và đặc biệt là Dân ca Quan họ được UNESCO công nhận là di sản văn hoá phi vật thể của nhân loại. Những năm gần đây cùng với sự quan tâm chú trọng của tỉnh Bắc Giang để phát triển về kinh tế - xã hội thì văn hoá cũng hết sức được xem xét quan tâm đầu tư, nhất là sự bảo tồn và phát triển các ngành nghề, loại hình văn hoá, nghệ thuật truyền thống đa dạng và độc đáo của dân tộc.

Trường Trung cấp Văn hoá, Thể thao và Du lịch Bắc Giang là đơn vị đào tạo nghệ thuật trọng điểm của tỉnh Bắc Giang, nơi đây không những đào tạo ra hàng trăm các cán bộ văn hoá đóng góp cho lĩnh vực văn hoá nghệ thuật nói chung, mà còn là nơi đào tạo ra các nghệ sĩ nổi tiếng của tỉnh và trong cả nước. Ngoài các chuyên ngành đang được đào tạo tại Nhà trường như: thanh nhạc, piano, organ, múa, hội hoạ, thể thao, du lịch, tranh, bầu, nhị... thì sáo trúc cũng là một chuyên ngành được chú trọng đào tạo tại Trường Trung cấp Văn hoá, Thể thao và Du lịch Bắc Giang. Một trong những tiêu chí khi đào tạo chuyên ngành sáo trúc tại Nhà trường là đào tạo học sinh trở thành những nghệ sĩ biểu diễn sáo trúc chuyên nghiệp, vì vậy việc xác định vai trò và chất lượng đào tạo là rất quan trọng bởi nó sẽ góp phần nâng

cao chất lượng giảng dạy, giúp các em học sinh sau khi tốt nghiệp được trang bị chuyên ngành nghề của mình, cũng như là bước nền cho các em có đủ khả năng để tiếp tục học lên cao đẳng, đại học hoặc hành trang trong cuộc sống.

Là một giáo viên dạy sáo trúc, sau một thời gian giảng dạy tại Nhà trường tôi nhận thấy Nhà trường chưa có một giáo trình giảng dạy sáo trúc riêng mà vẫn dựa trên giáo trình năm, bảy năm của các trường đại học lớn như: Học viện Âm nhạc Quốc gia Việt Nam, Trường Đại học Văn hoá Nghệ thuật Quân đội... cho hệ Trung cấp hai năm tại Nhà trường là chưa phù hợp. Xác định việc giảng dạy sáo trúc tại Nhà trường là cần phải xây dựng một giáo trình và phương pháp giảng dạy phù hợp với đặc thù của mình nên chúng tôi lựa chọn đề tài “**Dạy học sáo trúc cho học sinh Trường Trung cấp Văn hoá, thể thao và Du lịch Bắc Giang**” làm đề tài tốt nghiệp cao học chuyên ngành Lý luận và phương pháp dạy học âm nhạc của mình.

2. Tình hình nghiên cứu

Để thực hiện đề tài nghiên cứu chúng tôi tham khảo những công trình có nghiên cứu liên quan tới việc giảng dạy sáo trúc, trong số các tài liệu nghiên cứu phải kể đến một số công trình như sau:

2.1. Sách hướng dẫn dạy các kỹ thuật sáo trúc

Sách *Tự học sáo trúc* do nhạc sĩ, nghệ sĩ Đức Tuỳ, giảng viên Trường Âm nhạc Việt Nam (nay là Học viện ANQG Việt Nam) biên soạn, Nxb Văn hoá phát hành năm 1973.

Sách *Sáo trúc căn bản & nâng cao* do nghệ sĩ, nhạc sĩ, nhà giáo Nguyễn Hồng Thái biên soạn được Nxb Âm nhạc in ấn năm 2003 trên cơ sở cuốn *Sách học sáo trúc* của chính tác giả xuất bản năm 2000.

Công trình nghiên cứu biên soạn sách *Tự học sáo trúc* của tác giả Đức Tuỳ, và *Sáo trúc căn bản & nâng cao* của Nguyễn Hồng Thái là các cuốn sách hay biên soạn về dạy sáo trúc căn bản, đây là nguồn tài

liệu vô cùng quý báu để chúng tôi làm cơ sở cho việc viết luận văn.

Sách *Bài tập kỹ thuật sáo trúc* do tác giả Lê Văn Phổ, giảng viên khoa Âm nhạc truyền thống Học viện ANQG Việt Nam biên soạn, Nhạc viện Hà Nội phát hành năm 2003.

Sách *Tuyển tập 100 bài tập chọn lọc cho sáo trúc* do tác giả Triệu Tiến Vượng, giảng viên khoa Âm nhạc truyền thống Học viện ANQG Việt Nam biên soạn, Nhạc viện Hà Nội phát hành năm 2012.

Các bài tập trong cuốn sách hỗ trợ giúp hoàn thiện các kỹ thuật ở mức độ sâu cho người học chuyên nghiệp khi diễn tấu về hơi, ngón và lưỡi. Trong phần hơi giúp hoàn thiện về đẩy hơi to nhỏ, bài tập cho rung hơi, xử lý hơi trong các bài tập mang phong cách âm nhạc vùng miền. Các bài tập củng cố kỹ thuật về lưỡi giúp hoàn thiện về kỹ thuật đánh lưỡi trong sáo trúc, ở đây tác giả chú trọng rất nhiều tới việc chạy lưỡi kép vì đây là điểm mẫu chốt khác biệt giữa người học chuyên nghiệp và không chuyên. Tác giả cũng đưa ra quan điểm của mình khi diễn tấu kỹ thuật đánh lưỡi có 4 loại là: liền tiếng, nhấn tiếng, rần tiếng và thúc tiếng. Việc đưa ra được 4 yếu tố này và cách thực hiện giúp cho thể hiện được đúng tính chất khi diễn tấu tác phẩm. Ngoài ra trong cuốn sách có các bài tập về ngón, việc luyện tập thể hiện đúng các ngón sẽ biểu đạt được tính chất âm nhạc, về hơi vùng miền. Đây là công trình biên soạn tâm huyết của tác giả, là nguồn tài liệu để chúng tôi nghiên cứu khi thực hiện luận văn của mình.

2.2. Một số luận văn liên quan đến dạy học sáo trúc

Năm 2000, tác giả Lê Văn Phổ thực hiện luận văn thạc sĩ: *“Một số vấn đề nâng cao chất lượng đào tạo sáo trúc tại Nhạc viện Hà Nội”*.

Năm 2007, tác giả Triệu Tiến Vượng thực hiện luận văn: *“Phong cách Âm nhạc truyền thống trong giảng dạy sáo trúc tại Nhạc viện Hà Nội”*.

Năm 2013, tác giả Nguyễn Hoàng Anh thực hiện luận văn:

“Âm nhạc truyền thống Huế trong giảng dạy sáo trúc tại Học viện Âm nhạc Quốc gia Việt Nam”.

Năm 2014, tác giả Trần Mạnh Hùng thực hiện luận văn: *“Giảng dạy nhạc tài tử cho sáo trúc tại Học viện âm nhạc Huế”.*

Năm 2018, tác giả Trần Anh Tuấn thực hiện luận văn: *“Một số giải pháp nâng cao chất lượng giảng dạy môn Sáo trúc cho học sinh hệ trung cấp 6 năm tại Khoa Nghệ thuật trường Đại học Hạ Long”.*

Năm 2018, tác giả Nguyễn Thị Trang thực hiện luận văn: *“Giảng dạy các tác phẩm mới cho sáo trúc hệ Trung cấp tại Trường Cao đẳng Nghệ thuật Hà nội”.*

Quá trình tham khảo sưu tập các nguồn tài liệu chúng tôi cũng đặc biệt quan tâm tới luận văn được bảo vệ thành công tại Trường Đại học Sư phạm Nghệ thuật Trung ương, các nghiên cứu liên quan tới đề tài như:

Năm 2016, tác giả Vũ Thị Thanh Hương thực hiện luận văn: *“Dạy học làn điệu Chèo cổ trong bộ môn sáo trúc tại Trường Cao đẳng Nghệ thuật Hà Nội”.*

Năm 2018, tác giả Phạm Hữu Dục thực hiện luận văn: *“Dạy học sáo trúc cho sinh viên Trường Đại học Sân khấu – Điện Ảnh Hà Nội”*, luận văn chuyên ngành Lý luận và Phương pháp dạy học âm nhạc.

Như vậy qua qua việc tìm hiểu, tham khảo một số tài liệu, chúng tôi thấy những tài liệu, công trình nghiên cứu ở trên là vô cùng quý giá, tuy nhiên chưa có một công trình nào nghiên cứu việc giảng dạy sáo trúc áp dụng cho chương trình Trung cấp 2 năm và đưa ra các biện pháp dạy học nhằm nâng cao chất lượng giảng dạy sáo trúc tại Trường Trung cấp Văn hoá, Thể thao và Du lịch Bắc Giang. Do vậy có thể nói đề tài: *“Dạy học sáo trúc cho học sinh Trường Trung cấp*

Văn hoá, Thể thao và Du lịch Bắc Giang” là đề tài không bị trùng lặp với bất cứ luận văn nào từng công bố trước đây.

3. Mục đích và nhiệm vụ của nghiên cứu

3.1. Mục đích của nghiên cứu

Trên cơ sở nghiên cứu lý luận và thực trạng dạy học sáo trúc, mục đích của luận văn là đề xuất một số biện pháp dạy học sáo trúc cho học sinh Trung cấp tại Trường Trung cấp Văn hoá, Thể thao và Du lịch Bắc Giang.

3.2. Nhiệm vụ của nghiên cứu

Nghiên cứu các tài liệu liên quan tới đề tài, các khái niệm, khái quát một số đặc điểm của sáo trúc là cơ sở lý luận cho đề tài.

Khảo sát chương trình và thực trạng dạy học sáo trúc cho học sinh Trung cấp chuyên ngành Sáo trúc tại Trường Trung cấp Văn hoá Thể thao và Du lịch Bắc Giang làm cơ sở thực tiễn cho đề tài.

Đề xuất một số biện pháp dạy học sáo trúc cho học sinh Trung cấp 2 năm tại Trường Trung cấp Văn hoá, Thể thao và Du lịch Bắc Giang. Thực nghiệm sư phạm để kiểm tra tính khả thi của các biện pháp được đề xuất.

4. Đối tượng và phạm vi nghiên cứu

4.1. Đối tượng nghiên cứu

Đối tượng nghiên cứu của luận văn là việc dạy học sáo trúc cho học sinh Trung cấp chuyên ngành Sáo trúc tại Trường Trung cấp Văn hoá, Thể thao và Du lịch Bắc Giang.

4.2. Phạm vi nghiên cứu

Phạm vi nội dung nghiên cứu của luận văn là các vấn đề liên quan đến dạy học sáo trúc, bao gồm khảo sát thực trạng dạy học sáo trúc, giáo trình, phương pháp dạy sáo trúc.

Phạm vi địa điểm nghiên cứu của luận văn là Trường Trung cấp Văn hoá, Thể thao và Du lịch Bắc Giang.

Phạm vi thời gian nghiên cứu của luận văn từ năm 2020 – 2022

5. Phương pháp nghiên cứu

Để hoàn thành được mục đích của nghiên cứu chúng tôi sử dụng một số phương pháp nghiên cứu sau:

Phương pháp khảo sát, thống kê, sưu tầm tư liệu

Các phương pháp phân tích, tổng hợp, so sánh

Phương pháp thực nghiệm sư phạm

6. Những đóng góp của luận văn

Luận văn góp phần khái quát và hệ thống hóa một số vấn đề lý luận về dạy học kỹ thuật cơ bản của sáo trúc cho học sinh trung cấp chuyên ngành nghệ thuật.

Một số biện pháp nâng cao hiệu quả dạy học sáo trúc cho học sinh Trung cấp 2 năm tại Trường Trung cấp Văn hoá, Thể thao và Du lịch Bắc Giang được đề xuất trong luận văn sẽ góp phần nâng cao chất lượng giảng dạy và học tập sáo trúc tại Trường Trung cấp Văn hoá Thể thao và Du lịch Bắc Giang, đáp ứng được yêu cầu đào tạo của Nhà trường, tạo điều kiện cho học sinh không chỉ phục vụ tốt các hoạt động biểu diễn âm nhạc mà có thể tiếp tục học tiếp ở bậc Cao đẳng và Đại học.

Ngoài ra, luận văn có thể làm tài liệu tham khảo cho các nghiên cứu khoa học cùng hướng.

7. Bố cục của luận văn

Ngoài mở đầu đầu, kết luận, tài liệu tham khảo và phần phụ lục luận văn gồm 2 chương:

Chương 1: Cơ sở lý luận và thực trạng dạy học sáo trúc cho học sinh Trường Trung cấp Văn hoá, Thể thao và Du lịch Bắc Giang

Chương 2: Biện pháp dạy học sáo trúc cho học sinh Trung cấp

Chương 1
CƠ SỞ LÝ LUẬN VÀ THỰC TRẠNG DẠY HỌC SÁO TRÚC
CHO HỌC SINH TRƯỜNG TRUNG CẤP
VĂN HOÁ, THỂ THAO VÀ DU LỊCH BẮC GIANG

1.1. Cơ sở lý luận

1.1.1. Một số khái niệm và thuật ngữ

1.1.1.1. Dạy học

Dạy học là hoạt động truyền đạt dẫn dắt, tổ chức của người thầy trong quá trình dạy học nhằm giúp người học chủ động chiếm lĩnh tri thức, từ đó người học hình thành kiến thức, kỹ năng, thay đổi về trí tuệ, tình cảm, nhân cách...

1.1.1.2. Phương pháp dạy học và phương pháp dạy học sáo trúc

a. Phương pháp dạy học

Phương pháp dạy học là sự kết hợp biện chứng giữa phương pháp dạy học của giáo viên và phương pháp học tập của học sinh, phương pháp dạy đóng vai trò chủ đạo, phương pháp học có tính chất độc lập tương đối chịu sự chi phối của phương pháp dạy, song nó cũng ảnh hưởng trở lại phương pháp dạy.

b. Phương pháp dạy học tích cực

Phương pháp dạy học tích cực có nghĩa là phát huy tính tích cực trong quá trình học tập của học sinh, hay nói cách khác thì học sinh đóng vai trò là trung tâm của quá trình dạy học.

c. Phương pháp dạy học sáo trúc

Phương pháp dạy học sáo trúc là hệ thống các phương pháp dạy học trong quá trình dạy học, nhằm trang bị cho người học sáo trúc những kiến thức, rèn luyện kỹ năng, kỹ xảo, giúp người học đạt được mục tiêu trong quá trình dạy học.

1.1.2. Khái quát về các loại sáo và sáo trúc

Sáo là một loại nhạc cụ được sử dụng rộng rãi không những ở Việt Nam mà còn phổ biến trên thế giới.

1.1.2.1. Các loại sáo

Trên thế giới có nhiều loại sáo với cấu tạo, hình dáng và tên gọi khác nhau, tuy nhiên dựa vào một số tiêu chí, đặc điểm có thể phân loại ra các loại sáo khác nhau.

Theo chất liệu chế tác có các loại sáo bằng xương, bằng gỗ, tre trúc hay kim loại... Các loại sáo cổ xưa, có niên đại rất lâu đời, được các nhà khảo cổ tìm thấy hoặc khai quật được thường có chất liệu bằng xương động vật, đất nung hoặc bằng sành, sứ. Ngày nay sáo được làm từ các chất liệu phong phú như tre, trúc, gỗ, kim loại hay thủy tinh. Thậm chí có một số cây sáo được chế tác từ các chất liệu quý hiếm như gỗ, đá, ngọc... tùy theo nhu cầu người sử dụng, hay do người chế tác ra.

1.1.2.2. Một số tư liệu nguồn gốc, lịch sử sáo và sáo trúc

Trên thế giới hiện nay có nhiều loại sáo, có nguồn gốc niên đại khác nhau tuy nhiên ta có thể thấy được rằng: sáo có ở nhiều nơi trên thế giới và có nguồn gốc từ lâu đời.

Ở Việt Nam, ngoài sáo trúc (sáo ngang) của người Việt thì cũng có rất nhiều loại sáo của dân tộc ít người như: sáo của người H' mông, sáo của người Tày, sáo của người Thái, sáo của người Ê đê... tuy nhiên cây sáo trúc của người Việt (kinh) là phổ biến và được quảng bá rộng rãi. Hiện nay chưa có tài liệu nào nghiên cứu nào khẳng định chắc chắn nguồn gốc lịch sử, xuất xứ ra đời của cây sáo trúc ở nước ta, tuy nhiên thì cũng có các tài liệu nghiên cứu nói lịch sử của nó khi nghiên cứu về các tài liệu có liên quan.

1.1.2.3. Sáo trúc

Sáo trúc là nhạc cụ truyền thống, trải qua nhiều giai đoạn lịch sử đến nay, gắn bó với lịch sử dân tộc từ khá sớm. Đây là một trong những

nhạc cụ độc đáo, đặc sắc có vai trò to lớn trong nền âm nhạc dân tộc cũng như đời sống hiện nay.

Sáo trúc là nhạc cụ giai điệu có thể diễn đạt được nhiều chức năng như: hoà tấu, độc tấu, song tấu, đệm cho các nhạc cụ khác, hoặc đệm hát... Như phần đã trình bày ở phần cấu tạo bên trên, lễ định âm quyết định đến tên gọi của các loại sáo.

1.1.2.4. Các kỹ thuật cơ bản của sáo trúc

- Tư thế thổi sáo và đặt môi thổi sáo

- Nhóm kỹ thuật về hơi: Lấy hơi, nén hơi, đẩy hơi (kỹ thuật về hơi thờ); Kỹ thuật rung hơi

- Nhóm kỹ thuật về lưỡi: Kỹ thuật đánh lưỡi đơn; Kỹ thuật đánh lưỡi kép; Kỹ thuật phi lưỡi (rung lưỡi)

Nhóm kỹ thuật về ngón: Kỹ thuật vuốt ngón: vuốt lên, vuốt xuống; Kỹ thuật lấy ngón: lấy ngắn (lấy rền), lấy dài; Kỹ thuật lấy dài (Trille- Tr); Kỹ thuật lướt ngón

1.2. Thực trạng dạy học sáo trúc cho học sinh Trường Trung cấp Văn hoá, Thể thao và Du lịch Bắc Giang

1.2.1. Khái quát về Trường Trung cấp Văn hoá, Thể thao và Du lịch Bắc Giang

1.2.1.1. Đôi nét về lịch sử Nhà trường

Trường Trung cấp Văn hoá, Thể thao và Du lịch Bắc Giang được thành lập ngày 27/05/1966 theo quyết định số 689/TCĐT của UBND tỉnh Hà Bắc, với tên gọi ban đầu là Trường Văn hoá Nghệ thuật, trực thuộc Ty Văn hoá Hà Bắc. Trải qua những lần đổi tên trong quá trình phát triển, đến năm 2008, Trường đổi tên thành Trường Trung cấp Văn hoá, Thể thao và Du lịch Bắc Giang và tên gọi được duy trì đến ngày nay.

1.2.1.2. Cơ cấu tổ chức

Về cơ cấu tổ chức Nhà trường, đứng đầu là Ban giám hiệu sau

đó đến các phòng khoa:

Ban giám hiệu bao gồm: Hiệu trưởng và hai Phó hiệu trưởng

Các phòng khoa bao gồm: 2 phòng và 3 khoa

Hiện nay, nhà trường đang mở 14 mã ngành đào tạo hệ trung cấp chính quy bao gồm: thanh nhạc; nghệ thuật biểu diễn múa dân gian dân tộc; nghệ thuật biểu diễn dân ca quan họ; organ; hội hoạ; điêu khắc; nhạc cụ phương tây (guitar); piano; thiết kế thời trang; hướng dẫn du lịch; nghiệp vụ lễ tân; thể dục thể thao; văn thư lưu trữ.

1.2.1.3. Khái quát về Khoa Âm nhạc và Sân khấu và Tổ nhạc cụ truyền thống

Hiện nay, Trường Trung cấp Văn hoá, Thể thao và Du lịch Bắc Giang có 5 phòng khoa, trong đó Khoa Âm nhạc và Sân khấu là một trong 3 khoa chuyên môn với nhiệm vụ là đào tạo các ngành diễn viên ca – múa – nhạc – sân khấu. Những năm đầu tiên thành lập nhà trường còn rất nhiều những khó khăn về cơ sở vật chất cũng như nhân sự, thời kỳ này chưa thành lập tổ bộ môn vì đội ngũ giáo viên âm nhạc còn thiếu, chủ yếu là các cán bộ văn hoá có khả năng về âm nhạc và sân khấu tham gia giảng dạy.

Hiện nay tổ nhạc cụ truyền thống có 3 giáo viên chính:

- Giáo viên Quách Thị Nga, tốt nghiệp đại học, Học viện Âm nhạc Quốc gia Việt Nam với thâm niên 23 năm giảng dạy

- Thầy giáo Nguyễn Hữu Huân, tốt nghiệp đại học, Học viện Âm nhạc Quốc gia Việt Nam với 18 năm giảng dạy.

- Thầy giáo Tống Văn Huệ, tốt nghiệp đại học, Đại học Văn hoá Nghệ thuật Quân Đội với 6 năm giảng dạy.

1.2.2. Công tác đào tạo ngành biểu diễn nhạc cụ truyền thống tại Trường Trung cấp Văn hoá, Thể thao và Du lịch Bắc Giang

Trong suốt 56 năm phát triển và trưởng thành cùng Trường Trung cấp Văn hoá, Thể thao và Du lịch Bắc Giang, Khoa Âm nhạc

và Sân khấu cùng Tổ nhạc cụ truyền thống đã đạt được nhiều thành tựu đáng kể trong công tác đào tạo, nghiên cứu khoa học, đóng góp cho ngành văn hoá trong và ngoài tỉnh rất nhiều các nghệ sĩ nổi tiếng được Nhà nước trao tặng các danh hiệu cao quý như NSND, NSUT. Học sinh Nhà trường khi tốt nghiệp Hệ trung cấp tiếp tục thi đỗ vào các trường cao đẳng, đại học như Học viện Âm nhạc Quốc gia Việt Nam, Trường Đại học Văn hoá, Nghệ thuật Quân đội, Trường Cao đẳng Nghệ thuật Hà Nội...

1.2.2.1. Chương trình đào tạo ngành nhạc cụ truyền thống

Thực hiện Luật giáo dục nghề nghiệp đã được Quốc hội thông qua tại kỳ họp thứ 8 Quốc hội thứ 13, có hiệu lực thi hành từ ngày 01 tháng 7 năm 2015, từ tháng 11 năm 2016 Bộ Giáo dục và Đào tạo đã bàn giao quản lý Nhà nước về giáo dục nghề nghiệp đối với các trường cao đẳng, trường trung cấp chuyển sang Bộ Lao động – Thương binh và Xã hội. Như vậy từ năm 2017 việc quản lý Nhà nước về giáo dục chính thức chuyển từ Bộ Giáo dục và Đào tạo sang Bộ Lao động – Thương binh và Xã hội.

1.2.2.2. Chương trình đào tạo chuyên ngành sáo trúc

Sáo trúc là một môn học trong chương trình đào tạo trung cấp bộ môn nhạc cụ truyền thống. Mục đích chung và yêu cầu của môn học này là học sinh tốt nghiệp có khả năng biểu diễn của một nghệ sĩ biểu diễn, hoặc nhạc công sáo trúc nhằm đáp ứng chuẩn đầu ra của chương trình đào tạo Hệ trung cấp chuyên ngành sáo trúc.

1.2.3. Thực trạng dạy và học sáo trúc tại Trường Trung cấp Văn hoá, Thể thao và Du lịch Bắc Giang

1.2.3.1 Phương pháp dạy học của giáo viên

Trong quá trình dạy học, phương pháp dạy học của giáo viên là vô cùng quan trọng, để đạt được kết quả tốt đòi hỏi người giáo viên phải tinh tế, linh hoạt áp dụng các phương pháp dạy học sao cho phù

hợp với từng đối tượng cụ thể.

Với chuyên ngành sáo trúc tại Trường Trung cấp Văn hoá, Thể thao và Du lịch Bắc Giang một buổi học gồm 4 tiết, mỗi tiết là 1 giờ. Tiết 1 giáo viên sẽ chủ yếu dạy tiến hành lên lớp theo hình toàn bộ học sinh cùng thực hiện. Ở các tiết sau giáo viên sẽ cho học sinh lần lượt thực hiện trả bài, thầy giáo sẽ sửa chi tiết vào các kỹ thuật, các học sinh khác trong lớp lúc này sẽ chú ý lắng nghe, quan sát học tập.

1.2.3.2. Thực trạng học sinh

Đánh giá về năng lực học sinh thì chất lượng tuyển sinh đầu vào có ảnh hưởng rất lớn, đây là một trong những yếu tố quan trọng quyết định đến chất lượng hiệu quả đào tạo.

Phương pháp học tập: Ở năm đầu, mới tiếp cận chuyên ngành âm nhạc tuy rằng học sinh được học ngay những môn âm nhạc cơ sở, nhưng do chất lượng tuyển sinh đầu vào không cao, khả năng về kiến thức âm nhạc còn yếu nên việc học sinh phá bài, học tập bài mới còn rất thụ động.

1.2.3.3. Nhận xét về dạy học sáo trúc tại Trường Trung cấp Văn hoá, Thể thao và Du lịch Bắc Giang

Phương pháp dạy học của giáo viên chủ yếu vẫn theo phương pháp truyền thống, phương thức truyền ngón truyền nghề, việc áp dụng các phương pháp dạy học mới theo hướng tích cực phát triển năng lực người học còn hạn chế.

Đối với học sinh, việc chênh lệch về trình độ chất lượng khiến khả năng vỡ bài, tập luyện cũng không giống nhau.

Tiểu kết

Sáo trúc là nhạc cụ truyền thống, có từ lâu đời ở nước ta. Điều này được chứng qua những minh họa, chạm khắc ở các hiện vật, di vật cổ nơi đền chùa, trong sách vở hoặc một số công trình khảo cổ khai quật được. Nhạc cụ này có ưu thế về độ vang của âm thanh cũng như

có khả năng biểu hiện sâu đậm sắc thái giai điệu truyền thống dân tộc, nên phổ biến sâu rộng cũng như đi vào sâu trong lĩnh vực đời sống văn hoá của dân tộc ta.

Trong chương này, chúng tôi đã trình bày một số vấn đề liên quan đến cây sáo trúc như: cấu tạo, tính năng nhạc cụ, các kỹ thuật cơ bản của cây sáo trúc, đây là cơ sở cho những vấn đề liên quan đến chương trình dạy học môn sáo trúc. Ngoài ra chúng tôi cũng trình bày làm rõ các khái niệm.

Chúng tôi cũng đặc biệt quan tâm tới hiện trạng dạy học sáo trúc tại Trường Trung cấp Văn hoá, Thể thao và Du lịch Bắc Giang. Việc khảo sát, đánh giá kỹ thực trạng dạy học tại Trường Trung cấp Văn hoá, Thể thao và Du lịch Bắc Giang là một trong những cơ sở thực tiễn để thực hiện đề tài, quá trình nghiên cứu khảo sát chúng tôi là rõ các vấn đề còn tồn tại: việc xếp sắp chương trình sáo trúc hệ 2 năm môn sáo trúc là chưa hợp lý, Nhà trường chưa có giáo trình riêng cho đặc thù.

Đây là những cơ sở để từ đó trong chương 2 của luận văn, chúng tôi đưa ra phương pháp nhằm nâng cao chất lượng dạy học tại Trường Trung cấp Văn hoá, Thể thao và Du lịch Bắc Giang.

Chương 2

BIỆN PHÁP DẠY HỌC SÁO TRÚC CHO HỌC SINH TRUNG CẤP

2.1. Hướng dẫn rèn luyện các kỹ thuật cơ bản

2.1.1. Kỹ thuật cơ bản của năm thứ nhất

2.1.1.1. Kỹ thuật hơi thở

Kỹ thuật luyện tập hơi thở trong sáo trúc cũng gần giống phương pháp luyện tập hơi “bụng” trong các nhạc cụ thuộc bộ hơi, hoặc trong thanh nhạc. Các bước luyện tập như sau:

Bước 1: hít hơi nhanh qua đường miệng và mũi xuống sâu cho phần bụng phình ra mà vẫn giữ cho cơ hoành không bị căng cứng

Bước 2: dùng cơ bụng nén luồng hơi xuống vị trí bụng dưới (cách rốn từ 3- 5 cm), lúc này bụng dưới nở phình to.

Bước 3: dùng cơ bụng từ từ đẩy hơi từ bụng lên khoang miệng qua đầu lưỡi và các kẽ răng cửa đều đặn thoát ra khỏi miệng, phát ra tiếng “xì”.

2.1.1.2. Kỹ thuật đánh lưỡi đơn

Việc thực hiện luyện tập kỹ thuật học sinh cần thực hiện dùng hơi đẩy, kết hợp với động tác bật lưỡi để tạo ra âm thanh thổi sáo. Các bước thực hiện luyện tập như sau:

- Đầu lưỡi uốn cong lên phía trên hàm ếch trên
- Dùng cơ bụng đẩy hơi lên khoang miệng
- Đầu lưỡi bật ra hạ xuống nhanh với độ mạnh cần thiết để hơi thoát qua môi ra ngoài, tạo thành tia hơi vào lỗ thổi của sáo phát ra tiếng kêu.

2.1.1.3. Kỹ thuật luyện và kỹ thuật vượt

Khi thổi sáo gặp các câu nhạc, nét nhạc có dấu luyện thì học sinh thực hiện:

- Đánh lưỡi (phát âm) vào nốt đầu tiên đầu dấu luyện

- Sau khi âm thanh nốt đầu tiên được phát ra, giữ nguyên kéo dài hơi sau đó mở ngón các thế bấm sang các nốt nhạc đứng sau đến nốt cuối cùng của dấu luyện.

2.1.1.4. Kỹ thuật lấy rền và kỹ thuật rung hơi

Kỹ thuật lấy rền là kỹ thuật khó, không đơn giản như lấy một ngón, thường được áp dụng vào các bài dân ca và hoặc trong kỳ này áp dụng vào phong ách chèo, hiệu quả của kỹ thuật này làm cho tiếng sáo giống như nảy hạt trong dân ca.

Với *Kỹ thuật rung hơi* trong sáo trúc là việc tạo ra âm thanh có độ dao động mạnh nhẹ. Đây là một kỹ thuật điển tấu quan trọng không chỉ riêng nhạc cụ sáo trúc mà còn ở hầu hết các nhạc cụ truyền thống.

2.1.2. Kỹ thuật của năm học thứ hai

2.1.2.1. Kỹ thuật đánh lưỡi kép

Kỹ thuật đánh lưỡi kép là kỹ thuật khó của sáo trúc được sử dụng nhiều trong các tác phẩm mới viết cho sáo trúc. Trong các tác phẩm viết cho sáo trúc thường có ở những đoạn chạy kép, tiết tấu nhanh thì kỹ thuật này phát huy được vai trò của nó, đây là kỹ thuật cơ bản bắt buộc trong chương trình đào tạo chuyên ngành sáo trúc.

2.1.2.2. Kỹ thuật phi lưỡi (rung lưỡi)

Đây là kỹ thuật làm thay đổi âm sắc, dùng biểu hiện tình cảm phấn khích, thường được áp dụng trong những ca trào của âm nhạc.

2.1.2.3. Kỹ thuật lấy ngón t'ri

Thực hiện kỹ thuật t'ri, đầu tiên học sinh thực hiện đẩy hơi từ nhỏ lên to dần và sau đó thực hiện vỗ ngón nâng lên hạ xuống từ chậm đến nhanh dần và liên tục. Một số trường hợp khi thực hiện kỹ thuật này sẽ thực hiện ngón tay nhanh luôn

2.1.2.4. Kỹ thuật lướt ngón, vỗ ngón

Kỹ thuật lướt ngón hầu như được sử dụng phổ biến ở trong

các tác phẩm mới viết cho sáo trúc, kỹ thuật này khi áp dụng sẽ tạo hiệu ứng sôi nổi, dồn dập, và thôi thúc gây hiệu quả rất lớn trong biểu diễn sáo trúc.

2.2. Đổi mới phương pháp dạy học sáo trúc

2.2.1. Kết hợp phương pháp dạy truyền thống với phương pháp dạy học tích cực

Đối với mỗi một phương pháp dạy học đều có những ưu điểm và những hạn chế riêng, không thể phủ nhận được rằng các phương pháp truyền thống cũng mang lại những ưu điểm riêng của mình.

Đối với các phương pháp dạy học truyền thống truyền ngón truyền khẩu, chủ yếu thực hiện dưới hình thức người thầy làm mẫu thị phạm, sau đó học sinh bắt chước làm theo.

Trong môn nhạc cụ sáo trúc nói riêng, và môn nhạc cụ nói chung việc giao bài cho học sinh là một vấn đề khó. Giáo viên đánh giá đúng trình độ học sinh để giao bài tập phù hợp là điều vô cùng quan trọng, với việc phân tích giao bài đúng trình độ sẽ khiến học sinh học tốt hơn, kích thích các em hứng thú hơn, phát huy hết khả năng học tập, và ngược lại phân tích trình độ, giao bài không sát khiến không đạt được hiệu quả trong học tập.

2.2.2. Ứng dụng công nghệ thông tin

Ngày nay, khi xã hội ngày càng phát triển vượt bậc về công nghệ, mọi việc đều có thể giải quyết một cách dễ dàng hơn. Công nghệ thông tin được ứng dụng rộng rãi trong các lĩnh vực: kinh tế, văn hoá, chính trị và giáo dục.

Đối với các môn chuyên ngành nghệ thuật nói chung và môn sáo trúc nói riêng, việc áp dụng ứng dụng công nghệ thông tin mang lại rất nhiều lợi ích trong quá trình dạy học.

2.2.3. Áp dụng phương pháp hoà tấu với nền nhạc Beat

Mục tiêu đào tạo chuyên ngành sáo trúc tại Trường Trung cấp

Văn hoá, Thể thao và Du lịch Bắc Giang là học sinh sau khi tốt nghiệp có thể trở thành nghệ sĩ biểu diễn sáo trúc, nhạc công sáo trúc ở trình độ trung cấp, vì vậy học sinh sau khi ra trường để đạt được mục tiêu đó thì ngoài các kỹ thuật và bài vở cần học tốt các em phải có thể hoà tấu, hoà nhạc được cùng với các ban nhạc, nhóm nhạc, hay nhạc nền nhạc đệm.

Với giải pháp nâng cao khả năng hoà tấu của học sinh với nền nhạc Beat được thực hiện khả thi, chúng tôi đề xuất việc tổ chức thu các phần đệm của các bài học, các tác phẩm trong chương trình giảng dạy, sau đó lưu trữ thành fine nhạc phục vụ cho việc học sinh luyện tập hoà tấu.

2.3. Một số biện pháp khác

2.3.1. Trang bị cơ sở vật chất và nâng cao chất lượng đội ngũ giáo viên giảng dạy

2.3.1.1. Trang bị cơ sở vật chất phục vụ giảng dạy

2.3.1.2. Nâng cao chất lượng giảng dạy của giáo viên

Có nhiều yếu tố ảnh hưởng đến chất lượng đào tạo, nhưng giáo viên có vai trò chủ đạo trực tiếp ảnh hưởng rất lớn đến chất lượng trong quá trình dạy học. Nên việc nâng cao chất lượng đội ngũ giáo viên giảng dạy là rất quan trọng vì góp phần nâng cao được chất lượng đào tạo trong giai đoạn hiện nay.

2.3.2. Điều chỉnh, sắp xếp lại chương trình

2.3.2.1. Điều chỉnh, sắp xếp lại bài dạy trong chương trình

a. Đối với năm học thứ nhất

Với năm học thứ nhất các bài dạy trong chương trình khi điều chỉnh đã có sự xếp sắp logic, các bài có sự gắn kết với nhau, bổ trợ nhau trong quá trình dạy học, đã tránh sự trùng lặp so với chương trình cũ. Các kỹ thuật cơ bản để làm nền cho phát triển kỹ thuật năm thứ

hai.

b. Đối với năm học thứ 2

Năm thứ 2 các bài chủ yếu là kỹ thuật nâng cao và cơ bản của môn học sáo trúc. Ngoài ra còn các kỹ thuật, các bài phong cách giúp hoàn thiện kỹ năng, kỹ xảo, phong thái biểu diễn của một nghệ sĩ biểu diễn sáo trúc chuyên nghiệp.

2.3.3. Xây dựng giáo trình giảng dạy

2.3.3.1. Tiêu chí xây dựng giáo trình

Tiêu chí thứ nhất: tiêu chí phù hợp với khung chương trình đào tạo. Các bài học về kỹ thuật phải có sự sắp xếp phù hợp với xây dựng các bài trên khung chương trình đào tạo.

Tiêu chí thứ hai: tiêu chí phù hợp về kỹ thuật. Các kỹ thuật phải mang tính hệ thống mức độ tăng dần từ dễ đến khó, từ đơn giản đến phức tạp.

Tiêu chí thứ ba: tiêu chí xây dựng giáo trình đồng bộ. Các kỹ thuật phải đồng bộ sắp xếp phù hợp với nhạc phong cách và tác phẩm trong từng học kỳ (Các kỹ thuật ứng trong các bài phải được học trước, sau đó được ứng dụng trong các bài nhạc phong cách hoặc tác phẩm)

Tiêu chí thứ tư: tiêu chí phù hợp với khả năng của học sinh. Các kỹ thuật, các bài phải phù hợp với thực trạng đào tạo trình độ trung cấp hệ 2 năm tại Trường Trung cấp Văn hoá, Thể thao và Du lịch Bắc Giang.

Tiêu chí thứ năm: tiêu chí về nghệ thuật. Các bài trong giáo trình phải được lựa chọn phù hợp với thực trạng, xu hướng đào tạo chung môn sáo trúc hiện nay, để sau khi tốt nghiệp học sinh ra trường sẽ phát huy được hết khả năng của mình, phù hợp với yêu cầu của xã hội.

2.3.3.2. Các bài được đưa vào trong giáo trình

Ngoài các yếu tố các bài được đưa vào trong giáo trình phải đảm bảo các tiêu chí khi lựa chọn bài thì theo ý kiến của cá nhân tôi,

là người trực tiếp giảng dạy bộ môn sáo trúc, và thực tiễn dạy sáo trúc tại Trường Trung cấp Văn hoá, Thể thao và Du lịch Bắc Giang, chúng tôi đề xuất lựa chọn: các bài phải theo hệ thống, kỹ thuật và tác phẩm phải từ dễ đến khó, từ đơn giản tới phức tạp, việc lựa chọn các bài phải phù hợp với từng học kỳ và có sự đồng bộ thống nhất hỗ trợ lẫn nhau trong quá trình dạy học.

2.4. Thực nghiệm sư phạm

2.4.1. Tổ chức thực nghiệm

2.4.1.1. Mục đích thực nghiệm

Trên cơ sở các phương pháp dạy học đã trình bày trong luận văn, chúng tôi tiến hành thực nghiệm sư phạm, nhằm mục đích kiểm định tính khả thi, và đánh giá hiệu quả của phương pháp dạy học sáo trúc tại Trường Trung cấp Văn hoá, Thể thao và Du lịch Bắc Giang.

2.4.1.2. Đối tượng thực nghiệm

- Học sinh lớp Nhạc cụ truyền thống 38, niên khoá 2021 – 2023, hệ Trung cấp biểu diễn nhạc cụ truyền thống 2 năm.

- Giáo viên Tổng Văn Huệ (giáo viên Khoa Âm nhạc và Sân khấu, Trường Trung cấp Văn hoá, Thể thao và Du lịch Bắc Giang)

2.4.1.3. Thời gian, địa điểm tổ chức thực hiện

- Thời gian thực nghiệm được tiến hành trong tuần từ 15/7/2022 – 15/8/2022.

- Địa điểm: tại phòng học nhạc cụ, Trường Trung cấp Văn hoá, Thể thao và Du lịch Bắc Giang

2.4.1.4. Nội dung thực nghiệm

Áp dụng các phương pháp và biện pháp dạy học mà luận văn trình bày vào giảng dạy, đặc biệt chú ý đến phương pháp nâng cao chất lượng các kỹ thuật trong từng năm học kết hợp với công nghệ thông tin để giảng dạy tác phẩm *Trên đường chiến thắng* cho học sinh.

2.4.1.5. Tiến hành thực nghiệm

Khi tiến hành dạy thực nghiệm, chúng tôi áp dụng các phương pháp dạy học mà luận văn trình bày để thực hiện hình thức lớp học tập trung như sau:

Tên bài học: tác phẩm *Trên đường chiến thắng*

Hình thức tổ chức: lớp học tập trung theo nhóm (4 học sinh)

Bước 1: giáo viên ổn định lớp học, dẫn dắt vào bài học mới, phát phiếu học tập cho học sinh, mở video trình chiếu cho học sinh nghe qua tác phẩm.

Bước 2: giáo viên trình chiếu, thực hành thị tấu, hướng dẫn từng câu, đoạn, kỹ thuật khó trong bài.

Bước 3: cho học sinh ghép các câu, các đoạn lại với nhau và ghép hoàn chỉnh bài.

Bước 4: giáo viên tổng kết, đánh giá chung về buổi học, nêu lên những điểm mạnh, điểm yếu sau đó giao bài tập về nhà cho học sinh.

2.4.2. Đánh giá thực nghiệm

Sau khi tiến hành thực nghiệm và đánh giá kiểm tra chúng tôi thấy kết quả học tập như sau:

Mức độ	Tỉ lệ hoàn thành (%)
Không hoàn thành	0
Hoàn thành	20
Mức độ khá, giỏi	80

Tiểu kết

Đối với các chuyên ngành âm nhạc nói chung và dạy học sáo trúc nói riêng, để có thể học tốt và đạt được chất lượng tốt thì cần rất nhiều yếu tố. Ngoài sự chăm chỉ nỗ lực luyện tập kiên trì và sự yêu thích say mê tìm tòi học tập của học sinh thì các phương pháp dạy học của giáo viên truyền đạt cũng có vai trò rất quan trọng. Việc luyện tập

chăm chỉ của học sinh là chưa đủ, luyện tập phải đúng cách, đúng phương pháp thì mới đem lại hiệu quả tốt, luyện tập sai cách không những không đem lại hiệu quả mà còn khiến chất lượng đi xuống so với kết quả ban đầu.

Sau khi đã nghiên cứu tìm hiểu kỹ về chương trình, giáo trình và thực tiễn dạy học sáo trúc tại Trường Trung cấp Văn hoá, Thể thao và Du lịch Bắc Giang, còn tồn tại những hạn chế, bất cập. Cùng với việc đề xuất chỉnh sửa thay đổi chương trình, xây dựng giáo trình chúng tôi cũng đưa ra phương pháp dạy học sáo trúc trong chương 2.

Qua quá trình thực nghiệm cho thấy những phương pháp dạy học trong luận văn là phù hợp với thực tiễn đào tạo sáo trúc tại Nhà trường, góp phần nâng cao chất lượng dạy học sáo trúc tại Trường Trung cấp Văn hoá, Thể thao và Du lịch Bắc Giang, đáp ứng được yêu cầu đào tạo theo mục tiêu giáo dục hiện đại phát triển toàn diện chủ thể đối tượng học.

KẾT LUẬN

Âm nhạc là bộ môn nghệ thuật dùng âm thanh để diễn đạt tình cảm, cảm xúc của con người. Đối với mỗi quốc gia trên thế giới, âm nhạc truyền thống bao giờ cũng giữ vị trí đặc biệt quan trọng. Đó là những di sản vô cùng quý báu, là những tinh hoa sáng tạo nghệ thuật của bao thế hệ đóng góp cho sự phát triển nền văn hoá âm nhạc dân tộc trong tương lai. Âm nhạc truyền thống của từng dân tộc, quốc gia, với những đặc thù riêng đã làm phong phú cho tổng thể nền văn hoá loài người. Trong giai đoạn hiện nay, việc giữ gìn những nét riêng về văn hoá là điều vô cùng quan trọng, nó giúp phân biệt các phong tục, nghi thức, quan điểm thẩm mỹ... của các quốc gia, dân tộc hiện nay. Tuy nhiên khuynh hướng hội nhập kinh tế toàn cầu, và việc giao thoa văn hoá – âm nhạc có nguy cơ xoá nhoà, làm mờ đi nét đặc trưng của mỗi quốc gia, đây là nỗi lo chung của các nước hội nhập. Ở nước ta những năm gần đây, hiện tượng thị trường hoá trong các lĩnh vực ngoài kinh tế thì như giáo giục, ý tế, nghệ thuật... ồ ạt, tràn lan, không còn là chuyện hiếm hoi. Thực trạng này nếu không có những chủ trương đúng đắn kịp thời sẽ dẫn đến nhiều hệ quả tiêu cực về đạo đức, lối sống. Chính vì vậy việc khôi phục các giá trị truyền thống ngày càng được lưu tâm. Tại các kỳ Đại hội, Đảng ta vẫn luôn có những chủ trương bảo tồn, khôi phục và phát triển các giá trị văn hoá dân tộc. Các lĩnh vực âm nhạc truyền thống cũng được chú trọng giữ gìn bảo tồn và phát triển trong đó có nhạc cụ truyền thống. Việc kế thừa các giá trị văn hoá âm nhạc truyền thống là điều chắc chắn chúng ta phải làm bên cạnh việc tiếp thu tinh hoa văn hoá âm nhạc thế giới, cũng như quảng bá nền âm nhạc của dân tộc ra toàn thế giới.

Sáo trúc là nhạc cụ truyền thống độc đáo của Việt Nam, mang đậm những giá trị văn hoá âm nhạc của dân tộc. Trải qua quá trình hình thành, cải tiến và phát triển hoàn thiện, ngày nay cây sáo trúc

trở lên phổ biến và gắn gũi với đời sống nhân dân. Trong nền âm nhạc truyền thống, đây là nhạc cụ quan trọng có vai trò to lớn làm phong phú thêm cho các khí nhạc dân tộc. Sáo trúc có thể độc tấu, song tấu, hoà tấu hoặc dùng trong đệm hát... Tuy nhiên để học và biểu diễn sáo trúc cũng không hề đơn giản. Để có được tiếng sáo tốt, khoẻ khoắn, trong trẻo và biểu diễn tốt thì người học cần trau dồi các kỹ thuật cũng như sự chăm chỉ luyện tập bền bỉ. Không những thế quá trình học người học phải áp dụng đúng các phương pháp luyện tập, các phương pháp dạy học của giáo viên là điều vô cùng quan trọng. Việc áp dụng các phương pháp dạy học của giáo viên cần phù hợp với từng đối tượng, thực tiễn dạy học thì mới góp phần trang bị các kỹ năng, kỹ xảo nâng cao chất lượng cho từng đối tượng người học.

Trường Trung cấp Văn hoá, Thể thao và Du lịch Bắc Giang có bề dày truyền thống hình thành phát triển, là môi trường đào tạo nghệ thuật trọng điểm của tỉnh Bắc Giang. Với quá trình hình thành phát triển trên 55 năm, nhà trường đã đào tạo ra nhiều các thế hệ nghệ sĩ, nhạc sĩ, diễn viên... đáp ứng với yêu cầu xã hội đặt ra, đạt được nhiều thành tích trong lịch sử hình thành phát triển của nhà trường. Tuy nhiên bên cạnh những thành tích đã đạt được, nhà trường vẫn còn những hạn chế, bất cập như: chương trình đào tạo chưa phù hợp, việc không có giáo trình giảng dạy riêng dẫn đến việc giáo viên mất thời gian trong quá trình dạy học; phương pháp dạy học còn hạn chế nên không phát huy hết ưu điểm trong quá trình dạy học... Trên cơ sở nghiên cứu thực tiễn, với mục tiêu đào tạo chuyên ngành sáo trúc của nhà trường là đào tạo lên người nghệ sĩ biểu diễn sáo trúc, để đáp ứng được yêu cầu của xã hội. Trong luận văn, chúng tôi đã nghiên cứu đề xuất, nêu ra các phương pháp dạy học áp dụng cho việc dạy học sáo trúc, bao gồm: phương pháp dạy các kỹ thuật cơ bản trong từng năm học, đổi mới phương pháp dạy học truyền thống kết hợp với phương pháp

dạy học mới, phương pháp dạy học kết hợp với ứng dụng công nghệ thông tin và phương pháp hoà tấu kết hợp với nền nhạc Beat. Đưa ra những biện pháp chỉnh sửa chương trình, xây dựng giáo trình phù hợp, nhằm thực hiện các phương pháp dạy học đổi mới áp dụng cho học sinh, giúp cho việc nâng cao chất lượng dạy học sáo trúc tại Trường Trung cấp Văn hoá, Thể thao và Du lịch Bắc Giang.

Quá trình đánh giá thực nghiệm ban đầu của chúng tôi đã cho kết quả tốt, được tổ chuyên môn và Khoa Âm nhạc và Sân khấu đánh giá cao. Điều này cho thấy các đề xuất phương pháp dạy học áp dụng đưa ra hoàn toàn có tính khả thi, góp phần nâng cao chất lượng dạy học sáo trúc tại Trường Trung cấp Văn hoá, Thể thao và Du lịch Bắc Giang. Việc áp dụng các phương pháp dạy học sáo trúc trong luận văn là phù hợp với thực tiễn dạy học sáo trúc tại Trường Trung cấp, Văn hoá, Thể thao và Du lịch Bắc Giang.

Trong thời gian tới chúng tôi sẽ đề xuất với Ban giám hiệu Nhà trường đưa kết quả nghiên cứu của luận văn áp dụng vào giảng dạy chuyên ngành sáo trúc tại Trường Trung cấp Văn hoá, Thể thao và Du lịch Bắc Giang, để góp phần nâng cao chất lượng dạy học chuyên ngành sáo trúc tại Nhà trường, đáp ứng mục tiêu đào tạo đáp ứng nhu cầu xã hội hiện nay.